

**KEMAN EĞİTİMİ ALMAKTA OLAN ANADOLU GÜZEL
SANATLAR LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN LİSANS DÜZEYİNDEKİ
“KEMAN EĞİTİMİ” UYGULAMALARINA DÖNÜK
BEKLENTİLERİ**

Yrd. Doç. Dr. Cansevil Tebiş*

ÖZET

Araştırma, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde çalgısı keman olan öğrencilerin müzik eğitimcisi yetiştiren kurumlarda lisans düzeyindeki keman eğitimi uygulamalarından beklentilerini saptamak amacıyla yapılmıştır. Örneklem grubu olarak 4 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi (Kütahya, Antalya, Denizli, Isparta) seçilmiş, geliştirilen anket bu okulların 10 ve 11. sınıflarına uygulanacak şekilde sınırlandırılmıştır. 2004-2005 eğitim-öğretim yılı 2. yarısında uygulanan anket sonucunda elde edilen veriler SPSS programında işlenerek yorumu yapılmış ve çözüm olabileceği düşünülen öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: AGSL, keman, beklenti

Abstract

The aim of this research was to determine the expectations of the violin students at Anatolian High Schools of Fine Arts from the undergraduate violin education practicals given at institutions training music educators. Four Anatolian High Schools of Fine Arts (Kütahya, Antalya, Denizli, Isparta) were chosen as the sample, and the questionnaire developed for this research was administered to the 10th and 11th grades only. The data collected from the results of the questionnaire administered over the two semesters of the 2004-2005 academic year were analysed using SPSS and then discussed, after which suggestions were given.

Key Words: AHSFA, violin, expectation

* Süleyman Demirel Üniversitesi, Burdur Eğitim Fakültesi, GSE Böl. Müzik Eğitimi, ABD

GİRİŞ

Ülkemizde ilk defa eğitime 1988-1989 eğitim-öğretim yılında başlayan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin 2004-2005 eğitim-öğretim yılında sayıları 52'ye ulaşmıştır. Amaçları arasında hazırlık düzeyinde İngilizce eğitimi, güzel sanatlar alanında estetik görüş kazandırma, öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmenin yer alması yanında temel amaç olarak özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlık görünmektedir. Bu anlamda eğitim fakülteleri müzik öğretmeni yetiştirme programları ile iç içe bir görünüm sergilemektedir.

Dört yıllık bir program çerçevesinde yapılan bu okulların ilk yılının hazırlık sınıfı olarak uygulanmasını yanında öğrenciler aynı zamanda çalgı eğitimine de başlamaktadırlar. Genel görünüm olarak müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki çalgı eğitimi yapılanmasına benzer bir yaklaşım sergileyen AGSL'lerde çalgı eğitimi kapsamında "keman eğitimi" önemli bir yer tutmaktadır.

Çilden'in (2003) de araştırmasında belirttiği gibi "AGSL'lerinden müzik öğretmeni yetiştiren kurumlara dek uzanan bu uzun çaba gerektiren süreçte nitelik sorunlarının varlığı gözardı edilemez".

Tablo 1. 2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı Toplam AGSL ve Öğretmen-Öğrenci Sayısal Durumu

Türkiye'deki Toplam AGSL Sayısı	Toplam Öğrenci Sayısı	Toplam Öğretmen Sayısı	Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı
52	7739	1025	7.55

2004-2005 eğitim-öğretim yılında sayıları 52'ye ulaşan bu okullarda 7739 öğrenciye 1025 öğretmen tarafından eğitim verilmektedir. 2004'te AGSL'lerden mezun olan öğrencilerin %80'i kendi alanlarıyla ilgili yüksek öğretim kurumlarına yerleşmişlerdir (MEB). Bu kurumların büyük bir dilimini müzik öğretmeni yetiştiren kurumlar oluşturmaktadır. Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim kurumlarına hazırlık okulları olarak görünüm çizen bu kurumlarda öğrencinin seçtiği çalgıya yüksek öğrenimde de devam ederek 8 yıllık bir çalgı eğitiminden mezun olması, dolayısıyla çalgı eğitiminde niteliğin artırılması öngörülmektedir.

Bu bağlamda birbirinin devamı görünümü çizen çalgı eğitimi kapsamında öğrencilerin yüksek öğretimde keman eğitiminden beklentilerinin belirlenmesine gerek duyulmuştur.

2. YÖNTEM

Keman eğitimi alan öğrencilerin beklentilerine dönük geliştirilen anket soruları bir grup öğrenciye uygulanarak geçerlik ve güvenilirlikleri saptanmış, bu doğrultuda son şekli verilen anket, gelişmiş ve gelişmekte olan 4 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinin 10 ve 11. sınıflarına uygulanmıştır

Yöntem olarak SPSS programında işlenen verilerin yüzde (%) olarak yığılma durumu saptanmış, önemlilik derecelerine bakılarak gruplar arasındaki farklılıklara dikkat çekilmiş, ayrıca öğrenci düşünceleri de tablolaştırılmaya çalışılmıştır.

3. BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde anket soruları doğrultusunda elde edilen veriler tablolaştırılmış ayrıca tüm okullarca yapılan yığılma tercihlerinin içinde de yüzde durumları birer sütun halinde aynı tabloda tekrar işlenmiştir. Toplam sütununda da çalışma yapılan 4 okulun tercihleri ve yüzde durumları yer almıştır. Her tabloda yer alan grupların seçeneklere yığılma durumları istatistik programında önemlilik bakımından ortaya konarak yorumlanmaya çalışılmıştır. Tablolardaki (a) seçenekleri Tamamen katılım durumunu, (b) seçenekleri kısmen katılım durumunu ve (c) seçenekleri ise katılmama durumu (hiç) ifade etmektedir.

Tablo 3.1. Yüksek Öğretimde "Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Kapsamında Haftada 1 Ders Saati Olarak Yürütülen Keman Eğitiminin Yeterlilik Durumu

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	0	1	3	0	4
	,0%	1,6%	4,7%	,0%	6,3%
b-kısmen	7	1	5	8	21
	10,9%	1,6%	7,8%	12,5%	32,8%
c-hiç	16	11	7	5	39
	25,0%	17,2%	10,9%	7,8%	60,9%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Tablo 1'den de gözleneceği gibi haftada 1 saatlik bireysel çalgı dersinin yeterlilik durumuna öğrenciler en yüksek % 60,9 oranıyla c (hiç) tercihini seçerek görüşlerini belirtmişlerdir.

Tablo 3.2. Yüksek Öğretimde “Bireysel Çalgı Eğitimi” Dersi Kapsamında 8 Yarıyıl (4 Yıl) Devam Eden Keman Eğitiminin Yeterlilik Durumu

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	5	5	13	5	28
	7,8%	7,8%	20,3%	7,8%	43,8%
b-kısmen	17	8	2	8	35
	26,6%	12,5%	3,1%	12,5%	54,7%
c-hiç	1	0	0	0	1
	1,6%	,0%	,0%	,0%	1,6%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Tablo 2’de de eğitimleri süresince 4 yıl (8 yarıyıl) devam eden bireysel çalgı eğitimini toplam süreç açısından yeterli görme durumuna katılım ise en yüksek oranla “kısmen katılım” seçeneğinde toplanmıştır. Aynı zamanda %43,8’lik oranla “tamamen katılım” seçeneği de önemsenebilecek bir oran olarak değerlendirilebilir.

Tablo 3.3. Yüksek Öğretimdeki Keman Eğitimi Uygulamalarında Çalman Etüd, Eser vb. Çalışmaların Ders Öğretim Elemanı Tarafından Örneklenmesinin AGSL Öğrencileri Tarafından Önemsene Durumu

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	20	10	14	12	56
	31,3%	15,6%	21,9%	18,8%	87,5%
b-kısmen	3	3	1	1	8
	4,7%	4,7%	1,6%	1,6%	12,5%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Derste çalınacak etüd, eser vb. çalışmaların ders öğretim elemanı tarafından örneklenmesinin önemi konusunda görüş bildiren öğrencilerin tercihleri %87,5 oranıyla tamamen seçeneğine yığılmış olarak izlenmektedir. “Hiç” (c) seçeneğini tercih edilmediği için tabloda yer almamaktadır.

Tablo 3.4 Yüksek Öğretimdeki Keman Uygulamalarında Etüd/Eser Seçimlerinde Ardışıklık (Devamlılık) İzlenmesinin Gereğine Dönük Katılım Durumu

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	22	11	12	6	51
	34,4%	17,2%	18,8%	9,4%	79,7%
b-kısmen	1	2	3	7	13
	1,6%	3,1%	4,7%	10,9%	20,3%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Bu tabloda da çalınan etüd/eser seçimlerinde ardışıklık izlenmesinin önemine katılım durumu saptanmaya çalışılmış, öğrencilerin görüşleri %79,7 oranında tamamen seçeneğine yoğunlaşmış olarak izlenmiştir. Diğer seçenek olan “hiç” (c) tercihini seçen öğrenci olmadığı bu seçeneğe için tabloda yer verilmemiştir.

Tablo 3.5. Yüksek Öğretimdeki Keman Eğitimi Uygulamalarında Türk Müziği Örneklerine Yer Verilme Oranı

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	11	2	4	2	19
	17,2%	3,1%	6,3%	3,1%	29,7%
b-kısmen	12	9	10	10	41
	18,8%	14,1%	15,6%	15,6%	64,1%
c-hiç	0	2	1	1	4
	,0%	3,1%	1,6%	1,6%	6,3%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Keman eğitimi uygulamalarında Türk müziği eserlerine yer verilme durumu ile ilgili görüşlerde ise genel yığılma kısmen %64,1 ile b seçeneğinde yoğunlaşmış olarak gözlenmektedir. Ayrıca tamamen görüşündeki %29,7’lik oranda sonuçlar kısmında değerlendirilebilir.

Tablo 3.6. Yüksek Öğretimdeki Keman Eğitimi Uygulamalarında “Eser Seslendirmeler Çoğunlukla Piyano Eşlikli Yapılmalıdır” Görüşüne Katılım Durumu

	OKULLAR				Toplam
	kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	20	5	2	3	30
	31,3%	7,8%	3,1%	4,7%	46,9%
b-kısmen	3	5	12	8	28
	4,7%	7,8%	18,8%	12,5%	43,8%
c-hiç	0	3	1	2	6
	,0%	4,7%	1,6%	3,1%	9,4%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Keman eğitimi uygulamalarında eserlerin çoğunlukla piyano eşlikli seslendirilmesi konusuna öğrenciler yaklaşık oranlarla tamamen (%46,9) ve kısmen seçeneği (%43,8) tercihleri yapmışlardır.

Tablo 3.7. Yüksek Öğretimdeki Keman Eğitimi Uygulamalarında 8 Yarıyıl (4 Yıl) Süresince Her Dönemden (Barok, Klasik...) En Az Bir Eser Çalışılması Görüşüne Katılım Durumu

	OKULLAR				Toplam
	kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	21	8	12	6	47
	32,8%	12,5%	18,8%	9,4%	73,4%
b-kısmen	1	2	2	6	11
	1,6%	3,1%	3,1%	9,4%	17,2%
c-hiç	1	3	1	1	6
	1,6%	4,7%	1,6%	1,6%	9,4%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

8 yarıyıl süresince devam eden bireysel çalgı dersi kapsamında yürütülen keman eğitimi uygulamalarında müzik tarihi sürecinde yer alan her döneme ait eser çalışılmasının önemine katılım durumunda öğrenciler %73,4 oranıyla tamamen görüşünde yoğunlaşmışlardır.

Tablo 3.8. Yüksek Öğretim Kurumlarındaki Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dallarında Çalgı Bakım ve Onarım Atölyelerinin Gereklilik Durumu

	OKULLAR				Toplam
	kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	15	11	12	13	51
	23,4%	17,2%	18,8%	20,3%	79,7%
b-kısmen	7	2	2	0	11
	10,9%	3,1%	3,1%	,0%	17,2%
c-hiç	1	0	1	0	2
	1,6%	,0%	1,6%	,0%	3,1%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Müzik Eğitimi Anabilim/Anasanat Dallarında Çalgı Bakım ve Onarım Atölyelerinin bulunmasının önemi konusunda geliştirilen bu soruda ise öğrenciler tamamen (% 79,7) seçeneğinde yoğunlaşarak tercihlerini ifade etmişlerdir.

Tablo 3.9 Yüksek Öğretimde Keman Eğitimini Yürüten Öğretim Elemanının Öğrenci İle Gelişimine Dönük Görüşlerini Paylaşma Yönündeki Beklenti Durumu

	OKULLAR				Toplam
	kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	17	13	11	12	53
	26,6%	20,3%	17,2%	18,8%	82,8%
b-kısmen	3	0	4	1	8
	4,7%	,0%	6,3%	1,6%	12,5%
c-hiç	3	0	0	0	3
	4,7%	,0%	,0%	,0%	4,7%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Yüksek öğretimde keman uygulamalarını yürüten öğretim elemanının öğrencisi ile gelişimine dönük görüşlerini paylaşmasının önemi konusunda görüş sorulan öğrenciler %82,8 lik oranla tercihlerini tamamen seçeneğinde yoğunlaştırmış olarak gözlenmektedir.

Tablo 3.10. Keman Eğitimi Yürütecek Öğretim Elemanının Öğrenci İle İlgili Sınama-Ölçme –Değerlendirme Ortamına Öğrenciyi Katmaya Dönük Beklenti Durumu

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-tamamen	18	7	5	7	37
	28,1%	10,9%	7,8%	10,9%	57,8%
b-kısmen	4	5	10	6	25
	6,3%	7,8%	15,6%	9,4%	39,1%
c-hiç	1	1	0	0	2
	1,6%	1,6%	,0%	,0%	3,1%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Tablodan'da gözleneceği gibi ilgili ders gereği yapılan sınama-ölçme-değerlendirme ortamlarına öğrenci katılımı ile ilgili olarak değerlendirilebilecek yığılma oranları %57,8 ile tamamen, %39, 1 ile kısmen seçenekleri olarak değerlendirilebilir.

Tablo 3.11. Yüksek Öğretimde Keman Eğitimi Uygulamalarında Günlük Çalışma Saatine Dönük Görüş Durumu

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-30 dak-1 saat	0	0	0	1	1
	,0%	,0%	,0%	1,6%	1,6%
b-1-2 saat	10	4	3	5	22
	15,6%	6,3%	4,7%	7,8%	34,4%
c-2-3 saat	6	4	2	6	18
	9,4%	6,3%	3,1%	9,4%	28,1%
d-4 saat ve fazlası	7	5	10	1	23
	10,9%	7,8%	15,6%	1,6%	35,9%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Tablo'dan da izleneceği gibi öğrenciye yüksek öğretimde günlük keman çalışma süresi olarak seçenekler sunulmuş, tercihler %35,9 oranla günlük 4 saat veya fazlası, %34,4 ile 1-2 saat arası ve %28,1 ile 2-3 saat arası olacak şekilde 3 seçenek arasında benzer dağılım göstermiştir.

Tablo 3.12. Yüksek Öğretim Kurumlarında Keman Eğitimi Yürütebilecek Sağlıklı Fiziksel Şartlara Dönük Beklenti Durumu

	OKULLAR				Toplam
	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	
a-1 öğrenciye 1 oda	20	13	11	6	50
	31,3%	20,3%	17,2%	9,4%	78,1%
b-2 öğrenciye 1 oda	3	0	3	5	11
	4,7%	,0%	4,7%	7,8%	17,2%
c-3 öğrenciye 1 oda	0	0	0	2	2
	,0%	,0%	,0%	3,1%	3,1%
d-4 öğrenciye 1 oda	0	0	1	0	1
	,0%	,0%	1,6%	,0%	1,6%
Toplam	23	13	15	13	64
	35,9%	20,3%	23,4%	20,3%	100,0%

Yüksek öğretimde keman çalışma ortamı olarak kabul gören bireysel çalışma odaları bakımından öğrenci beklentisini saptamaya dönük bu tabloda genel yaklaşım olarak %78,1'lik yığılmayla a seçeneğinin öne çıktığı gözlenebilir.

Tablo 3.13. Yüksek Öğretimdeki Keman Eğitimi Uygulamalarının Ürünü Olarak yer Alınmak İstenen Etkinlik Durumları

Seçenek/okul	Kütahya	Antalya	Denizli	Isparta	Toplam
Keman ile etkinliklerde çalmak ürkütücü geliyor	3 4,7 %	1 1,6 %	1 1,6 %	0 ,0 %	5 7,8 %
Solo etkinliklerde	20 31,3 %	9 14,1 %	14 21,9 %	9 14,1	52 81,3
Düo/trio/kuartet vb. oda müziği etkinliklerinde	21 32,8	8 12,5	12 18,8	5 7,8	46 71,9
Orkestra/oda orkestrası gruplarında	20 31,3	10 15,6	13 20,3	11 17,2	54 84,4
Sadece ders ortamında	1 1,6 %	0 ,0 %	1 1,6 %	0 ,0 %	2 3,1 %
Bölüm içi etkinliklerde	13 20,3 %	7 10,9	1 1,6 %	3 4,7 %	24 37,5 %

Öğrencilerin yüksek öğretimdeki keman eğitimi uygulamalarının dönütü olarak görülen sanatsal etkinliklerde yer alma konusundaki görüşleri yukarıdaki tablodan da izlenebileceği gibi %84,4 ile orkestra/oda müziği etkinlikleri, %81,3 ile solo etkinlikler, %71,9 ile duo/trio ve kuartet vb. çalışmalar da benzer oranlarla dağılmış bir görünüm sergilenmektedir. Diğer yaklaşımlarda sonuçlar bölümünde ayrıca işlenebilir.

Tablo 3.14. Yüksek Öğretimdeki Keman Eğitimi Uygulamalarına Dönük Öğrencilerin Dilek ve Temennileri

Görüşler	Frekans	Yüzde
Öğretmen ilgisinin ve anlayışının sürekliliği	7	%10,9
Ders saatlerinin artırılması	6	%9,4
Yüksek öğretimde ulaşılabilecek en yüksek seviyeyi yakalamak	9	%14,1
Güzel Sanatlar Lisesi çıkışlı bir öğretmenle çalışmak	1	%1,6
Öğretim elemanın çalgı performans seviyesinin yüksek olması	1	%1,6
Keman teknikleri ağırlıklı çalışma süreci	10	%15,6
Keman metodları yanında değişik çalgı (mandolin vb.) metodlarının da kullanılması	1	%1,6
Gam çalışmaları ağırlıklı çalışmalar yapmak	2	%3,1
Öğretim elemanıya bire-bir ders yürütmek	5	%7,8
Yavaş fakat tekniğe dönük yoğun çalışma	2	%3,1
AGSL eğitiminin sonunda kalınan noktadan devam etmek	2	%3,1
Etüd ve eser sırası gözetilerek yürütülen bir eğitim süreci	2	%3,1
Öğretmen değişikliği yaşamamak	3	%4,7
Sosyal etkinliklere çok yer ayrılması	1	%1,6
İstenilen çalgıyı seçebilme	2	%3,1
Günlük zorunlu etüd uygulamalarına yer verilmesi	1	%1,6
İyi çalgı temin edilmesinde öğretmen rehberliği	1	%1,6

Tablodan da izleneceği gibi öğrencilere yüksek öğretimdeki keman eğitimi uygulamalarına dönük varsa dilekleri sorulmuş ve en yüksek oran olan %15,6 ile teknik çalışma ağırlıklı süreç geçirmek istediklerini belirtmişlerdir. Yoğunlaşan dileklerden biri de %14,1 ile ulaşılabilecek en yüksek seviyeyi yakalamak olduğu gözlenirken yaklaşık oran olan %10,9'la öğretmen anlayışı ve ilgisinin sürekliliği olmuştur.

4. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

1. Öğrenciler yüksek öğretimde bireysel çalgı kapsamında yürütülen keman eğitimi uygulamalarına haftada bir saat ayrılmasını hiç yeterli görmediklerini belirtirken bu görüşe yakın olarak kabul edilebilecek kısmen yeterlidir görüşünde de fikir sunmuşlardır. Bu bağlamda yakın gelecekte düşünülen yeniden yapılanmada programlar oluşturulurken bireysel çalgı derslerinin haftada 2 ders saati olarak şekillenmesi önerilmektedir.
2. Yüksek öğretimde yürütülen bireysel çalgı derslerinin 8 yarıyla dağılımı olması öğrenci görüşlerinin dağılımı bakımından uygun olarak nitelendirilebilir. Yeni program arayışlarında bunun günümüzdeki anlayışla saklı kalması önerilmektedir.
3. Öğrenciler çalınan etüd/eser gibi çalışmaların ders öğretim elemanı tarafından örneklenmesini yüksek oranda beklemediklerini ortaya koymuşlar aynı zamanda etüd/eser vb. çalışmaların seçilirken ardışıklık izlemesini umduklarını açıklayan tercihlerde yoğunlaşmışlardır. Buna bağlı olarak keman eğitimi yürütmekte olan öğretim elemanlarınca oluşturulacak bir komisyon ile sınıf ve dönemler bazında etüd/eser vb. verilen çalışmalar bir keman programı şeklinde yapılandırılabilir ve tüm anabilim dallarınca buna bağlı olarak çalışmalar yürütülebilir.
4. Veriler doğrultusunda öğrenciler Türk müziği örneklerinin keman öğretimleri süresince bu çalışmaların içerisinde zaman zaman yer almalarını beklemediklerini, yine eserlerin piyano eşlikli çalınmasının gereği üzerine sorulan soruda da bunu yüksek oranda katıldıklarını ifade etmişlerdir. Bu noktada anabilim dallarına kurumlarında korepetisyon kodrolarını oluşturmaları önemle tavsiye edilmektedir.
5. Öğrenciler yüksek öğretimdeki keman eğitimi süreçlerinde her müzik tarihi dönemine dönük birer eser seslendirmeyi önemli bulduklarını ortaya koymuşlar, ayrıca anabilim dallarında çalgı bakım ve onarım atölyesinin bulunmasını beklemediklerini ifade etmişlerdir. Aynı bir disiplin görünümü çizen çalgı bakımcılığı pek çok anabilim dalında ders öğretim elemanlarınca yürütülmeye çalışılmaktadır. Tüm anabilim dallarına proje geliştirerek çalgı bakım atölyelerini oluşturma konusunda çalışmalar yapmaları önerilmektedir.
6. Elde edilen veriler doğrultusunda öğrencilerin yüksek öğretimdeki keman eğitimi uygulamalarında öğretmenlerinden kendi gelişimleri ile ilgili görüşlerini paylaşmalarını beklemedikleri ve ders sürecini ölçme ve

değerlendirme ortamına kendilerini de katmalarını bekledikleri saptanmıştır.

7. Öğrencilerden yüksek öğretimde çalgının gereği olan günlük çalışma saati konusunda beklentileri sorulduğunda yaklaşık oranlarla 4 saat veya fazlası, 1-2 saat ve 2-3 saat seçeneklerinde görüş bildirmişlerdir. Bu bağlamda lise süreçlerinde günlük ideal çalışma süresi konusunda bilinç oluşturmadıkları yargısına varılmıştır. Bu noktada Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi öğretmenlerine öğrencilerine günlük keman çalışma süresi konusunda rehberlik etmeleri önerilmektedir.
8. AGSL öğrencileri yüksek öğretim ortamlarına geldiklerinde bulunmak istedikleri sanatsal faaliyetleri belirtirken yaklaşık oranlarla oda müziği toplulukları, orkestra ve solo çalışmalar olarak nitelendirmişler, bu anlamda seçmiş oldukları çalgıları bilinçli olarak tercih ettikleri ve bu çalgıyı çalışmaktan zevk aldıklarını dolaylı olarak ortaya koymuşlardır. Öğrencilerin bu konuda bilinç düzeylerinin oldukça yüksek olduğu söylenebilir.
9. Keman eğitimi uygulamalarına dönük olarak saptanan diğer sonuçlar da öğrenci dileklerini belirten, keman teknikleri ağırlıklı çalışma süreci geçirmek istedikleri, yüksek düzeyde keman çalma seviyesi yakalamak ve öğretmen anlayışı ve ilgisinin sürekliliği olmuştur. Diğer belirtilen dilekler arasınca ders saatlerinin artırılması, öğretmen değişikliği yaşamamak, öğretmen ile bire-bir ders işlemek, lise sonunda kaldığı noktadan keman eğitimine devam etmek, etüd-eser seçimlerinde devamlılık ilkesine bağlı kalınması ve birer öğrenci tarafından sosyal etkinliklerin yoğun olması, günlük zorunlu etüd saati uygulamalarının olması gibi görüşler öne sürülmüştür.

Bu doğrultuda beklentilerin öğretim elemanlarınca izlenmesi ve dikkate alınarak öğretim stratejilerinin geliştirilmesinin önemi açıkça görülmektedir. Öğretim elemanlarına zaman zaman komisyonlar toplamaları ve eğitim yöntemlerini gözden geçirerek yenilikler yapmaları önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- MEB, Milli Eğitim Bakanlığı, Bilgi Edinme Servisi, 2005
- Yıldırım, Ş. (2003, Ekim) **Çalgı Eğitiminde Nitelik Sorunu**. Cumhuriyetin 80. Yılında Müzik Sempozyumu, Malatya.